

EUROPA STRATEGICĂ

-buletin informativ-

Board editorial

Coordonatori

Conf. univ. dr. Virgil Stoica, Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Facultatea de Filosofie

Lect. univ. dr. Mihaela Tofan, Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor

Membri

Drd. Adrian Horodnic, Școala Doctorală a Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor, Univ. Alexandru Ioan Cuza Iași

Drd. Sorin Mazilu, Școala Doctorală a Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor, Univ. Alexandru Ioan Cuza Iași

Secretariat

Drd. Bogdan Costel Irimia

Drd. Mădălina Dîrzu

Versiunea electronică a buletinului informativ *Europa strategică* poate fi accesată la adresa http://www.cse.uaic.ro/p_buletin.htm

Manuscris finalizat în Iulie 2010

Buletinul informativ EUROPA STRATEGICĂ este produs al proiectului Centrul de Excelență în Studii Europene, câștigat de Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, în competiția EACEA, februarie 2009.

Ilustrațiile prezente în acest material sunt furnizate de Serviciul Audiovizual al Comisiei Europene <http://ec.europa.eu>.

Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Iulie 2010

ISSN: 2068 – 4606 (on line)

©Centrul de Studii Europene al Universității „Alexandru Ioan Cuza Iași”, 2010

Reproducerea autorizată în scop informativ sau educațional.

EUROPA STRATEGICĂ

Buletin de analiză și informare
asupra opțiunilor strategice ale Uniunii Europene
definite de Consiliile europene

Numărul 2
iulie 2010

Comitetul editorial adresează mulțumiri pentru studiile și opiniile care au fost folosite la realizarea acestui număr

Ambasadorului Marii Britanii, Excelența Sa domnul Robin Barnett ,

Domnului prof. univ. dr. Mircea Nicoară,

Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Facultatea de Biologie și

Domnului lect. univ. dr. Bogdan Ștefanachi,

*Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Facultatea de Filosofie și
Științe Social - Politice.*

CUPRINS

I. INTRODUCERE	6
II. <i>Considerații generale asupra problematicei abordate recent în ședințele Consiliului European</i>	7
<i>Considerente generale asupra Consiliului European din 25 – 26 martie 2010.....</i>	<i>7</i>
<i>Considerente generale asupra Consiliului European din 16 – 17 iunie 2010.....</i>	<i>9</i>
III. <i>Studii și analize ale cercetătorilor asupra temelor majore abordate de Consiliul European</i>	10
<i>Uniunea Europeană și schimbările climaterice.....</i>	<i>10</i>
<i>prof. univ. dr. Mircea Nicoară</i>	
<i>Strategia Europa 2020. Consiliul European, Bruxelles, 17 iunie 2010.....</i>	<i>15</i>
<i>lect. univ. dr. Bogdan Ștefanachi</i>	
IV. <i>Punctul de vedere al noii generații de cercetători asupra strategiei actuale a Consiliului European</i>	20
<i>Sistemul financiar european - o posibilă ieșire din impas ?.....</i>	<i>20</i>
<i>drd. Bogdan Irimia</i>	
<i>Ieșirea din criză și progresele spre consolidarea guvernanței economice europene .</i>	<i>24</i>
<i>drd. Mădălina Dîrzu</i>	
IV. <i>Interviu cu Ambasadorul Marii Britanii , Excelența Sa domnul Robin Barnett</i>	28

I. INTRODUCERE

Integrarea relativ recentă a României în structurile Uniunii europene și complexitatea mecanismului instituțional la nivelul uniunii argumentează nevoia de informare a publicului larg asupra problemelor și priorităților strategice la nivel european.

Acest produs editorial va fi editat bianual, de regulă în perioada următoare întâlnirilor Consiliului European, pentru a facilita diseminarea concluziilor președinției consiliului, așa cum sunt ele aduse la cunoștința publicului larg. Nivelul redus de informare asupra direcțiilor europene de acțiune justifică difuzarea acestui buletin nu doar în mediul academic, dar și către publicul larg. În acest mod, societatea civilă va fi mai bine informată asupra liniilor strategice de acțiune la nivel european și asupra priorităților de acțiune pentru perioada următoare.

Informațiile pe care le oferă buletinul prezent sunt structurate în 4 secțiuni:

- Prezentarea principalelor subiecte dezbătute de Consiliul European;
- Studii și analize ale specialiștilor;
- Opinii ale tinerilor cercetători în domeniul studiilor europene;
- Interviu cu privire la rolul și orientarea strategică pe care o imprimă Consiliul European.

Buletinul este conceput ca un mijloc de îmbunătățire a comunicării cu cetățenii, în efortul de apropiere a Uniunii europene față de cetățeni. Se urmărește astfel realizarea unui dialog continuu cu cetățenii, motivat de nivelul din ce în ce mai scăzut de interes asupra dezbaterilor în problemele de orientare strategică.

Buletinul își propune nu doar să conștientizeze asupra importanței implicării în probleme legate de strategie la nivel european, dar și să încurajeze implicarea cetățeanului în identificare unor soluții viabile pentru problemele acute ale momentului.

II. Considerații generale asupra problematicii abordate recent în ședințele Consiliului European

Considerente generale asupra Consiliului European din 25 – 26 martie 2010

Principalele subiecte ale reuniunii au fost:

- agreada cadrului general al Strategiei UE 2020 - noua strategie a Uniunii privind crearea de locuri de muncă și creștere economică;
- identificarea noilor linii de acțiune ale Uniunii Europene pentru etapele viitoare ale negocierilor internaționale privind schimbările climatice;
- teme legate de obiectivele Uniunii pentru reuniunea G20 de la Toronto (26-27 iunie 2010);
- menținerea competitivității economice a Uniunii Europene.

Strategia UE 2020 stabilește ca priorități stimularea competitivității și productivității fără a afecta coeziunea socială. Pentru a atinge acest obiectiv, au fost stabilite cinci ținte principale:

- 1.Reducerea sărăciei;
- 2.Rata de angajare a populației capabilă de muncă să atingă 75%;

3.Respectarea țăntelor Uniunii Europene privitoare la energie și schimbări climatice: reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea ponderii energiilor regenerabile în consumul de energie și îmbunătățirea eficienței energetice;

4.Reducerea ratei abandonului școlar și creșterea numărului de studenți în învățământul superior;

5.În cercetare și inovare să fie investit 3% din PIB-ul Uniunii Europene;

Aceste ținte vor fi îndeplinite de fiecare Stat Membru al UE, urmând să fie convertite în obiectivele naționale.

UE trebuie să se concentreze asupra provocărilor generate de competitivitate, asupra divergențelor între statele membre, precum și pe dimensiunea externă. Șefii de stat și de guvern s-au pronunțat pentru coordonarea politicilor comunitare, disciplina bugetară și redresarea balanței de plăți.

Liderii europeni au avut, de asemenea, un schimb de opinii cu privire la prioritățile Uniunii Europene, în vederea summit-ului G20, care se va desfășura în luna iunie, la Toronto.

În privința schimbărilor climatice, Consiliul European a decis reorientarea eforturilor în procesul de negociere internațională.

„Uniunea Europeană rămâne ambițioasă în privința protejării mediului, dar este nevoie de o abordare pas cu pas a perioadei post Copenhaga”, a subliniat Herman Van Rompuy.

*Herman Van Rompuy,
Președintele Consiliului
European*

Statele membre ale zonei euro s-au arătat solidare cu situația din Grecia, luând decizia de a acorda ajutor financiar acestei țări, dacă este necesar. Astfel, țările din zona euro au convenit asupra unui pachet de finanțare care să combine împrumuturile bilaterale de la membrii zonei euro cu cele ale Fondului Monetar Internațional (FMI). Activarea unui astfel de pachet este rezultatul unei solicitări din partea guvernului grec.

Considerente generale asupra Consiliului European din 16 - 17 iunie 2010

Principalele concluzii ale reuniunii au fost:

1. Adoptarea noii strategii Europa 2020, pentru noi locuri de muncă și pentru dezvoltare sustenabilă;
2. Reafirmarea determinării colective în privința sustenabilității fiscale;
3. Hotărârea de a asigura stabilitatea financiară prin rezolvarea lipsurilor legate de reglementarea și supervizarea piețelor financiare, atât la nivelul Uniunii cât și la cel al G20;
4. Acordul în privința întăririi urgente a coordonării politicilor economice.

Consiliul European a chemat instituțiile Uniunii Europene să se angajeze în crearea unei agende digitale, inclusive prin crearea unei piețe unice digitale până în 2015.

Obiectivele Uniunii Europene pentru următoarea perioadă vor fi:

- creșterea la 75% a ratei de ocupare a forței de muncă, bărbați și femei în vârstă de 20–64 de ani, inclusiv prin o mai mare participare a tinerilor, lucrătorilor mai în vârstă și lucrătorii slab calificați și mai bună integrare a imigranților legali;
- îmbunătățirea condițiilor pentru cercetare și dezvoltare, în special cu scopul de a ridica nivelul combinat de investiții publice și private în acest sector la 3% din PIB;

- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% față de nivelurile din 1990, creșterea ponderii energiilor regenerabile în consumul final de energie la 20%, și se o creștere de 20% a eficienței energetice;

- îmbunătățirea nivelului de educație, în special prin reducerea abandonului școlar la mai puțin de 10% și prin creșterea cotei de segmentului de vârstă 30-34 ani care au absolvit învățământul superior sau echivalent la cel puțin 40%;

- promovarea incluziunii sociale, în special prin reducerea sărăciei, cu scopul de a scoate cel puțin 20 de milioane de oameni de sub riscul sărăciei și excluziunii.

Exteriorul sediului Consiliului European

III. Studii și analize ale cercetătorilor asupra temelor majore abordate de Consiliul European

Uniunea Europeană și schimbările climatice

Prof. univ. dr. MIRCEA NICOARĂ

*Facultatea de Biologie,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași*

Marti, 9 martie 2010, la Strasbourg a avut loc o dezbateră cu tema Declarația Comisiei privind Politica climatică internațională post-Copenhaga: Revigorarea negocierilor internaționale prin acțiuni imediate.

Connie Hedegaard, membru al Comisiei Europene, a prezentat comunicarea „Acționând acum pentru a revigora măsuri luate pe plan mondial în domeniul schimbărilor climatice”. Redactarea acesteia a ținut cont și de rezoluția Parlamentului din 10 februarie privind rezultatul celei de-a 15-a Conferințe a părților (COP 15).

Connie Hedegaard

Copenhaga a reprezentat un pas înainte mult mai mic decât și-ar fi dorit Uniunea Europeană (115 șefi de state și de guverne au fost prezenți la Bella Center în ultima zi de summit;

33 de șefi de state și de guverne, proveniți în special din țările producătoare de petrol, au lipsit de la lucrările reuniunii.). O sută nouă țări – industrializate sau în curs de dezvoltare, care împreună sunt responsabile pentru 80 % din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră – au inclus acum, în mod oficial, acțiunile și țintele pentru reducerea emisiilor în Acord. Trebuie să profităm de această șansă pentru a păstra ritmul cu care ne

îndreptăm către acordul internațional ferm și cu putere juridică privind schimbările climatice pentru perioada ulterioară anului 2012.

UE trebuie să continue să își arate statutul de conducător. Atitudinea de conducător a UE în cadrul acestui proces va fi vitală pentru a-i asigura succesul. Dacă UE dorește să își mențină rolul de conducător în ceea ce privește protecția mediului, ar trebui să ne ridicăm ținta la cel puțin - 30 % sau, preferabil, 40 %. Cel mai convingător mod în care Europa poate face acest lucru este prin luarea unor măsuri hotărâte și tangibile, la nivel local, care să o transforme în cea mai ecologică regiune a lumii. Acest lucru este în interesul Europei pentru că va duce la creșterea competitivității, va întări sectorul energetic și va stimula dezvoltarea economică și inovația, creând astfel noi locuri de muncă. Comisia va începe acum să contureze un drum până în 2050, pentru ca Uniunea Europeană să facă tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon.

Acest lucru va necesita reducerea emisiilor cu 80 % până la 95 % în 2050, așa cum s-a convenit deja. UE și-a luat angajamentul de a reduce emisiile cu cel puțin 20 % față de nivelurile din 1990, până în 2020, și să crească această reducere până la 30 % dacă există condiții favorabile. Trebuie ca nivelul reducerilor să se apropie cât mai mult de limitele recomandate de știință pentru a atinge obiectivul Acordului de la Copenhaga, acela de a menține încălzirea globală sub două grade. Criza ne-a ușurat atingerea acestor ținte; în iunie Comisia va prezenta Consiliului European o analiză a politicilor practice care ar trebui puse în aplicare pentru a obține reducerea emisiilor cu 30 %, până în 2020. De asemenea, Comisia se va angaja și în realizarea unei analize a pietrelor de temelie ce vor apărea în drumul nostru către 2050, incluzând scenariile necesare pentru nivelul ambițios din 2030. Dar pentru acest lucru vor trebui elaborate strategii corespunzătoare pentru sectoarele cu cele mai mari emisii, corespunzătoare cu strategia UE 2020. În conformitate cu Directiva ETS, Comisia va realiza și o analiză a situației industriilor mari consumatoare de energie, în eventualitatea emisiilor de carbon.

În paralel cu această activitate, UE trebuie să înceapă să pună în aplicare Acordul de la Copenhaga. Ceea ce înseamnă realizarea unui cadru internațional, transparent și robust, pentru înregistrarea emisiilor și performanțelor înregistrate de fiecare țară. În același timp înseamnă mobilizarea imediată a celor 7,2 miliarde de euro alocate finanțării unui start rapid pentru țările în curs de dezvoltare, sumă pentru care Europa s-a angajat pe perioada 2010-2012. Acest lucru este foarte important pentru credibilitatea UE, dar contribuie și la asigurarea unei finanțări pe termen lung.

În final, comunicarea propune o foaie de parcurs a următorilor pași din procesul ONU, care ar trebui să aibă loc la Bonn, atunci când vor reîncepe negocierile. Întâlnirile tehnice de la Bonn trebuie să înceapă procesul integrării coordonării politice oferite de Acordul de la Copenhaga într-un text ONU de negociere și soluționare a problemelor rămase în suspensie. Și mai important ar fi să vedem care ar fi rezultatele pe care le putem obține de la Cancun. Includerea țărilor stabilite pentru țările dezvoltate și a

acțiunilor țărilor în curs de dezvoltare, asumate prin acord, precum și coordonarea politică a sistemelor de monitorizare, raportare și verificare, în procesele de negociere ONU, va fi crucială, la fel cum vor fi și deciziile luate în privința unor aspecte neglijate în acord, cum ar fi evoluția pieței internaționale a carbonului, reducerea emisiilor rezultate din activitățile de aviație și din transportul maritim, agricultură și alte aspecte. În cadrul negocierilor oficiale, la Copenhaga (7 – 18 decembrie 2009) s-a înregistrat chiar un progres semnificativ în domeniul cadrului de adaptare, al cadrului tehnologic, forestier, care s-ar putea regăsi printre rezultatele stabilite pentru Mexic.

Protecția mediului trebuie să fie sintagma cheie a negocierilor. Trebuie să soluționăm dezavantajele Protocolului de la Kyoto: numărul limitat de țări la care se referă – care reprezintă doar 30 % din totalul emisiilor actuale – și la punctele slabe pe care le are, cum ar fi normele de contabilizare ale emisiilor forestiere și administrarea drepturilor de a depăși emisiile naționale, pe perioada 2008 – 2012.

Europa trebuie să întreprindă demersuri pentru a promova suportul acordat procesului ONU și a reface încrederea într-un acord internațional. Trebuie să înțelegem mai bine care este poziția partenerilor noștri în ceea ce privește aspectele esențiale și să le explicăm care sunt cerințele UE de la un astfel de acord global. Comisia va încerca să aibă relații mai strânse cu Consiliul și cu Președinția Consiliului, discuții în Washington și Mexic, India, China și Japonia.

Dezavantaje:

- depindem foarte mult de ceilalți pentru a putea înregistra progrese și tocmai de aceea trebuie să alegem obiective medii și să încercăm să analizăm informațiile pe care le primim. Ce se întâmplă la Beijing? Ce se întâmplă în Delhi? Ce se întâmplă în Washington? Ce se întâmplă în Congresul american?

- ar trebui să existe mai multe date științifice. Cercetările au relevat că aproximativ 20 de pasaje din raportul IPCC citează rapoarte ale organizațiilor Greenpeace sau World Wildlife Fund, nerevizuite de experți, ca surse de referință. Avem nevoie de probe științifice revizuite inter pares, nu de activitățile unor grupuri de presiune care se folosesc de schimbările climatice pentru a-și extinde agenda sau de politicieni care folosesc schimbările climatice pentru a justifica existența Uniunii Europene.

- trebuie să acționăm împotriva crizei de încredere care se manifestă în întreaga lume, dar mai ales aici, în Europa; conform sondajelor, doar 30 % din europeni cred că CO2 afectează mediul.

Europa va trebui să includă întotdeauna dimensiunea climatică în toate acordurile comerciale încheiate cu state terțe, introducând chiar o taxă europeană pentru dioxid de carbon, dacă acesta este singurul limbaj pe care îl înțeleg cei care refuză să vadă amploarea problemei.

Puterea exemplului este o necesitate, însă nu este suficientă, așa cum s-a văzut deja la Copenhaga. Prin urmare, este esențial să dezvoltăm și să promovăm aspectele diplomatice și să ne folosim de posibilitățile oferite de Tratatul de la Lisabona pentru a pregăti drumul către următoarea COP, dând dovadă de ambiție, vorbind cu o singură voce și creând alianțe strategice cu posibili aliați în acest domeniu cum sunt, de exemplu, țările din Africa, zona Caraibelor și Pacific.

Comunicarea propune o foaie de parcurs pentru procesul de negocieri din cadrul ONU care va reîncepe în aprilie. Orientările strategice cuprinse în Acordul de la Copenhaga – care nu au fost adoptate oficial printr-o decizie a ONU – trebuie integrate în textele de negociere ale ONU ce constituie baza viitorului acord global privind clima. UE ar fi pregătită să ajungă la un acord global obligatoriu din punct de vedere juridic cu ocazia conferinței ONU privind clima de la Cancun

*Banner pe clădirea Berlaymont a Comisiei pentru Green Day,
1.06.2010*

(Mexic) care va avea loc la sfârșitul acestui an, însă Comisia recunoaște că divergențele de opinii dintre țări ar putea duce la întârzierea adoptării unui acord până în 2011. UE este pregătită în acest sens, însă este posibil ca restul lumii să nu fie în aceeași situație; prin urmare, trebuie să adoptăm un demers etapizat.

Conform noilor tendințe conturate la nivel global, țările dezvoltate ar trebui să investească în tehnologii verzi, cu ajutorul cărora să reducă emisiile de gaze cu 25 – 30 la sută până în 2020. La rândul ei, UE își propune atingerea acestei ținte numai dacă și alte țări își iau angajamente similare.

Contextul în care se urmărește atingerea acestor deziderate vitale este complicat. Bunăoară, la nivel global, China este cel mai mare emițător de gaze cu efect de seră. Pe locurile următoare se clasează SUA, UE, India și Japonia. Ca răspuns la ținta de

reducere a poluării înaintată de Uniunea Europeană, Coreea de Sud a anunțat că și-a propus să-și reducă emisiile la nivelul din 2005 sau cu 4 la sută mai jos de acesta până în 2020. În același timp, Banca Mondială a oferit 1,1 miliarde de dolari pentru adaptarea Africii la schimbările climatice.

Președintele Comisiei, José Manuel Barroso, a declarat: *„Comisia este hotărâtă să mențină ritmul susținut al eforturilor globale de combatere a schimbărilor climatice. Comunicarea de astăzi definește o strategie clară cu privire la următoarele etape care vor trebui parcurse pentru a revigora negocierile internaționale și a determina participarea partenerilor noștri la demersul propus. Voi invita următorul Consiliu European să sprijine această strategie, ținând seama totodată de consultările ulterioare pe care, la rugămintea mea, Comisarul Hedegaard le va desfășura cu principalii parteneri internaționali.”*

José Manuel Barroso

Strategia Europa 2020. Consiliul European, Bruxelles, 17 iunie 2010

Lect. univ. dr. BOGDAN ȘTEFANACHI

*Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași*

Niciun sistem politic și nicio organizație politică nu pot fi adecvat înțelese decât dacă le plasăm în propriul context istoric și operațional: structura și funcționarea instituțiilor, natura și dinamica forțelor politice precum și, exercitarea propriu-zisă a puterii politice sunt în mod constant modelate de forțele și evenimentele acestui context. Astfel, Uniunea Europeană, trebuie concepută în deplină legătură cu forțele care au generat contextul favorabil acestei construcții, forțe, care continuă să-și exercite influența prin intermediul cooperării și integrării (economice și politice).

Celestino Corbacho Chaves ținând în mână "Strategia 2020" alături de José Manuel Barroso și Diego López Garrido, Secretarul de Stat Spaniol pentru Uniunea Europeană (de la stânga la dreapta)

Astăzi, parcă mai evident ca niciodată, Uniunea Europeană trebuie să identifice o serie de răspunsuri extrem de importante pentru a face față cu succes crizei economice și financiare peste care se suprapune emergența unor actori internaționali extrem de bine conturați – statele BRIC. Un astfel de scenariu trebuie să pună la dispoziția spațiului

comunitar instrumentele și mecanismele necesare pentru ca UE „să iasă mai puternică din criza economică și financiară” iar anul 2010 „să marcheze un nou început”, pentru a-l cita pe președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso.

În acest context, Comisia a lansat Strategia Europa 2020, document programatic preluat pe agenda Consiliului European de primăvară (25 – 26 martie) și adoptat ca noua strategie pentru crearea de noi locuri de muncă, pentru creștere economică inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii de către Consiliul European desfășurat pe 17 iunie la Bruxelles. Această strategie trebuie să se constituie, pe de o parte, într-un cadru extrem de necesar, în interiorul căruia să poată fi mobilizate toate instrumentele și politicile Uniunii, iar pe altă parte, să ofere statelor membre posibilitatea unei coordonări optime.

În prelungirea adoptării Strategiei Europa 2020, concluziile Consiliului European din iunie reafirmă decizia UE de a asigura sustenabilitatea fiscală, stabilitatea financiară precum și necesitatea de a întări coordonarea politicilor economice ale statelor membre. Dar, toate acestea, nu reprezintă altceva decât un corolar al Strategiei Europa 2020 care ocupă centrul agendei politice europene. Ca o completare a acestor concluzii, la summit-ul european s-a convenit de asemenea că statele membre ar trebui să introducă taxe asupra instituțiilor financiare pentru a asigura o repartizare echitabilă a sarcinilor în cazul unei crize.

La fel cum Tratatul Constituțional a fost redefinit în termenii Tratatului de la Lisabona și strategia europeană care vizează „ieșirea cu succes din criză” reprezintă reiterarea și, până la un punct, reformularea Strategiei de la Lisabona.

În urmă cu 10 ani, liderii statelor europene au propus un set de măsuri care urmau să transforme economia Uniunii Europene în „cea mai dinamică și competitivă economie bazată pe cunoaștere, capabilă de creștere economică sustenabilă și de creare de noi locuri de muncă, capabilă de mărirea coeziunii sociale și de respectarea normelor de protecția mediului”, până în 2010. Reforma economiei comunitare urmând aceste linii directoare trebuia să conducă la o regândire a modelului social european, la o realocare a fondurilor dinspre politicile protecționiste către politicile și inițiativele care să poată susține creșterea productivității și competitivității; altfel spus ar fi trebuit create

premisele necesare pentru stimularea competiției și inovației (descoperirii) antreprenoriale.

Având în vedere că obiectivele Agendei Lisabona nu au fost realizate precum și faptul că aceasta expiră la sfârșitul anului în curs, summit-ul din iunie trebuia să ofere – măcar formal – un nou cadru strategic care să promoveze concretizarea reformelor structurale în vederea creșterii economice și a ocupării forței de muncă.

Acesta este reprezentat de Agenda Europa 2020 care oferă o imagine de ansamblu a economiei sociale de piață a Europei pentru secolul XXI, fiind concepută pe trei priorități interdependente:

- ~ *creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;*
- ~ *creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;*
- ~ *creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.*

Dacă aceste trei formule de creștere sunt practic preluate din vechea Strategie Lisabona, elementul de noutate pe care îl aduce Europa 2020 constă în operaționalizarea lor care va fi mult mai realistă, stabilindu-se o serie de obiective concrete pe care statele membre trebuie să le îndeplinească până în 2020:

- ~ 75% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă;
- ~ 3% din PIB-ul UE ar trebui investit în cercetare-dezvoltare (C-D);
- ~ obiectivele „20/20/20” în materie de climă/energie ar trebui îndeplinite (inclusiv o reducere a emisiilor majorată la 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens);
- ~ rata abandonului școlar timpuriu ar trebui redusă sub nivelul de 10% și cel puțin 40% din generația tânără ar trebui să aibă studii superioare;
- ~ numărul persoanelor amenințate de sărăcie ar trebui redus cu 20 de milioane.

Încercând să argumenteze necesitatea unui astfel de răspuns al Uniunii Europene la provocările internaționale actuale Jose Manuel Barroso spunea: *„Miza strategiei Europa 2020 este legată de ceea ce trebuie să facem astăzi și mâine pentru a reazeza economia UE pe drumul cel bun. Criza a scos la lumină probleme fundamentale și tendințe lipsite de viabilitate pe care nu le mai putem ignora. Europa are un deficit de creștere care ne pune viitorul în pericol. Trebuie să ne rezolvăm în mod decisiv vulnerabilitățile și să fructificăm numeroasele noastre avantaje. Avem nevoie să construim un nou model economic bazat pe cunoaștere, pe o economie cu un nivel redus de emisii de carbon și cu un grad ridicat de ocupare a forței de muncă. Această bătălie necesită mobilizarea tuturor părților interesate din Europa.”*

Unele dintre cele mai importante părți interesate sunt chiar statele membre pentru că fiecare va trebui să adapteze strategia Europa 2020 la situația sa specifică, iar obiectivele Uniunii Europene vor trebui să fie transpuse în obiective și traiectorii naționale. În acest context statele membre vor analiza, în următoarele luni, modul în care pot fi mobilizate politici specifice pentru a debloca potențialul de creștere al Uniunii Europene, pornind de la politicile în materie de inovare și de energie; mai mult, investițiile în cercetare și dezvoltare ar putea fi majorate la 3% din PIB.

De aceea, ceea ce pare a fi soluția se poate constitui în chiar problema strategiei: succesul sau eșecul său depinde doar de voința politică a statelor; sau în cuvintele președintelui Comisiei Europene, Jose Barroso: „sunt 27 de state membre și dacă ele nu vor nimic nu se poate întâmpla nimic.” Aceasta nu înseamnă altceva decât că, pentru a evita un posibil eșec al Agendei Europa 2020 trebuie evidențiate competențele fiecărui nivel implicat în procesul de implementare (nivel european, național sau subnațional), iar acest lucru trebuie precedat de o strânsă coordonare a politicii economice europene.

Dacă aceste principii și mecanisme vor rămâne doar concluzii ale Consiliului European din iunie și nu vor fi translate în realitatea economico-politico-socială europeană atunci soarta Agendei Europa 2020 va fi similară cu cea a Strategiei Lisabona; făcând referire la această posibilă sinonimie Daniel Gros, directorul Centrului de Studii Politice Europene de la Bruxelles (CEPS) aprecia: „pentru mine acesta este ca un disc stricat. Am mai auzit-o acum 10 ani. Sunt doar cuvinte lipsite de substanță.” O

astfel de perspectiva poate fi depășită prin angajament și responsabilitate politică sau așa cum sublinia Arnaldo Abruzzini, secretarul general al EUROCHAMBRES, organizația europeană a camerelor de comerț: "Ca și în cazul predecesoarei Strategiei Europa 2020, Strategia Lisabona, semnul întrebării stă deasupra realizării acesteia. Consiliul European este foarte important să demonstreze rigoare și ambiție în conducerea implementării și monitorizării procesului. În cele din urmă, totul se reduce la angajamentul politic."

Dar, pe de alta parte, spațiul comunitar a reușit să fie extrem de performant și să identifice soluții optime tocmai în situații de criză profundă sau altfel spus, se pare că Uniunea Europeană are nevoie de obstacole aparent insurmontabile pentru a se reinventa.

Poate că așa cum Uniunea Economică și Monetară a reprezentat răspunsul UE la provocările sfârșitului Războiului Rece, la fel Strategia Europa 2020 va reprezenta răspunsul Uniunii Europene la provocările începutului mileniului III.

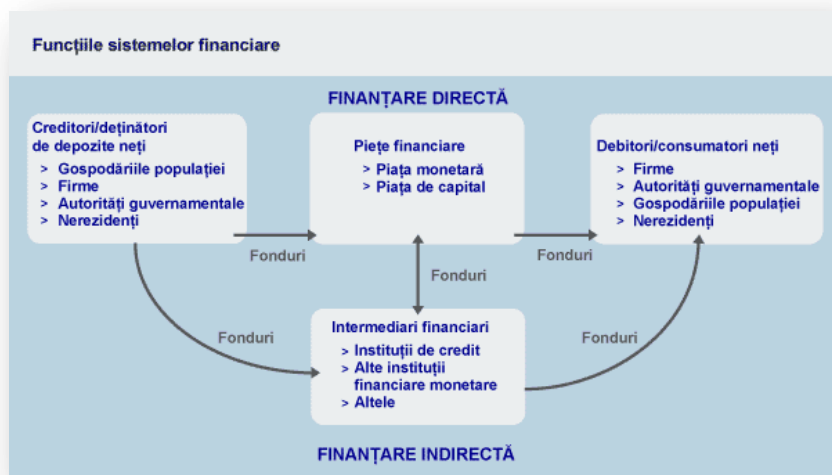
IV. Punctul de vedere al noii generații de cercetători asupra strategiei actuale a Consiliului European

Sistemul financiar european - o posibilă ieșire din impas ?

Drd. Bogdan Costel Irimia,

*Școala Doctorală a Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași*

După cum a demonstrat-o până în acest moment și o demonstrează și în continuare criza actuală, stabilitatea financiară joacă un rol esențial în cadrul sistemului financiar și în economie per ansamblu¹. Având în vedere numărul tot mai mare de instituții financiare active în acest moment în una sau mai multe țări ori pe unul sau mai multe continente, stabilitatea financiară a devenit cu atât mai importantă.

Sursa: <http://www.ecb.int/ecb/orga/tasks/html/financial-stability.ro.html>

¹www.ecb.int – Banca Centrală Europeană despre Stabilitate financiară.

Pentru a proteja sistemul financiar și a asigura stabilitatea financiară trebuie identificate principalele surse de risc și de vulnerabilitate iar toate părțile implicate trebuie informate asupra riscurilor.

La nivel european s-a convenit ca reformele necesare în vederea restabilirii solidității și stabilității sistemului financiar european să fie finalizate cât mai urgent. În același raport al Consiliului European (Consiliul European 17 Iunie 2010) mai este specificat faptul că UE trebuie să își dovedească voința fermă de a crea un

Propuneri de modificare a supravegherii financiare europene

Un grup de experți la nivel înalt, [Grupul Larosière](#), a fost înființat în anul 2008 cu misiunea de formula propuneri în vederea îmbunătățirii supravegherii financiare în Uniunea Europeană. În raportul său din februarie 2009, grupul a confirmat faptul că o reglementare și o supraveghere financiară necorespunzătoare au cauzat în parte criza financiară și a îndemnat Uniunea Europeană să acționeze în vederea stabilirii unui nou program de reglementare, a unei supravegheri coordonate mai stricte și a unor proceduri eficiente de gestionare a crizelor. În special, acesta a propus stabilirea unui cadru european de supraveghere financiară consolidat prin înființarea a două instituții care să aibă drept misiune realizarea supravegherii microprudențiale și macroprudențiale în întreaga Uniune Europeană.

Pe baza sprijinului liderilor UE, exprimat în cadrul reuniunii din luna iunie 2009, Comisia Europeană a prezentat, la data de 23 septembrie 2009, propunerile sale legislative referitoare la înființarea:

- Sistemului european de supraveghere financiară (SESF);
- Comitetului european pentru riscuri sistemice (CERS).

sistem financiar mai sigur, mai solid, mai transparent și mai responsabil. Ca o completare la cele relatate mai sus vine precizarea conform căreia rezultatele trebuie să se întrevadă în următoarele câteva luni.

În mod efectiv, Consiliul European are trei mari solicitări care se constituie ca măsuri principale în cadrul eforturilor de asigurare a rezilienței și transparenței sistemului financiar la nivel european.

Cea dintâi solicitare este adresată Consiliului și Parlamentului European în vederea urgentării procesului de adoptare a propunerilor legislative privind supravegherea financiară pentru a asigura faptul că cele trei autorități europene de supraveghere și Comitetul european pentru riscuri sistemice pot începe să funcționeze de la începutul anului 2011.

Prin intermediul acestei solicitări se acordă o importanță deosebită sistemelor de supraveghere și prevenire a riscurilor sistemice. În câteva cuvinte, criza a demonstrat că economia este asemenea unui organism uman, în esență un sistem complex. În acest fel, responsabilii de politici financiare au ajuns la vorbele pe care medicii le folosesc de foarte mult timp : „Mai bine previi decât să tratezi”. Realitatea a demonstrat că este mai puțin costisitoare investiția în sistemele de supraveghere și prevenire decât efortul financiar destinat revenirii economice.

O a doua solicitare face referire la îmbunătățirea supravegherii de către UE a agențiilor de rating a creditelor.

Un prim pas în această direcție este crearea Regulamentului privind agențiile de rating de credit. Acest regulament se dorește a fi un răspuns pentru problemele cu care se confruntă activitatea agențiilor de rating: conflictul de interese, calitatea metodologiei de rating și a ratingurilor sau transparența cu care acestea acționează.

Potrivit răspunsului comisarului Michel Barnier, acest Regulament va intra în vigoare în întregime la 7 decembrie 2010 și se așteaptă ca acest nou cadru de reglementare “să consolideze procesul de rating, să sporească transparența activității de rating, să amelioreze calitatea ratingurilor și a metodologiilor de rating (și pentru ratingurile datoriei publice) și să faciliteze intrarea pe piață a noilor agenții de rating”².

Prin intermediul celei de-a treia solicitări se „așteaptă cu interes propunerile anunțate de Comisie privind piețele instrumentelor financiare derivate și, în special, măsuri adecvate privind vânzarea în lipsă (inclusiv vânzarea în lipsă fără prevalidare) și credit default swaps”³.

O altă linie adițională prin intermediul căreia se dorește limitarea riscului sistemic, asupra căreia Consiliul European a convenit, presupune introducerea de către statele membre a unui sistem de taxe și impozite asupra instituțiilor financiare⁴. În plus, acest sistem de taxe și impozite ar trebui să asigure și o repartizare echitabilă a sarcinilor între instituțiile financiare.

² Text prezent în răspunsul primit de europarlamentarul Sabin Cutaș de la Comisia Europeană referitor la crearea unei agenții europene de rating independente.

³ Concluziile Consiliului European din 17 iunie 2010, pagina 6.

⁴ Republica Cehă își rezervă dreptul de a nu introduce aceste măsuri.

Reforma în domeniul financiar a început. Tot ce rămâne de făcut este asigurarea implementării măsurilor convenite și monitorizarea efectelor survenite. Având în vedere cele menționate până în acest moment, anul 2011 se întrevide a fi unul decisiv pentru viitorul stabilității financiare europene.

În încheiere consider că este relevant să aduc la cunoștință declarația lui Michel Barnier, Comisar european responsabil de Piața internă și servicii.

Michel Barnier

„Schimbări sunt necesare. Nu putem ieși din criză în același mod în care am intrat. Sunt ferm convins că ne aflăm într-o perioadă critică – una în care balanța se va înclina într-o parte ori în cealaltă. Una în care decidem dacă vrem să învățăm din greșelile trecutului sau nu și alegem ce fel de stabilitate financiară vrem să construim. Europa trebuie să acționeze în vederea stopării lipsei de transparență și subestimării riscurilor pentru a evita crize viitoare și pentru a rămâne un lider mondial în domeniul serviciilor financiare. Acesta este momentul adevărului. Împreună – putem să facem lucrurile cum trebuie. Dar avem nevoie de participarea și angajamentul tuturor.”

Ieșirea din criză și progresele spre consolidarea guvernantei economice europene

Drd. MĂDĂLINA DÎRZU,

*Școala Doctorală a Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași*

Cea mai acută criză economico-financiară din ultimele decenii a avut implicații semnificative pentru țările europene, scoțând în evidență criza procesului de integrare europeană. Altfel spus, în prezent asistăm la un moment al adevărului pentru Europa, zonă dominată de criza finanțelor publice, dar și de carența unei lideranțe politice. De aici, importanța guvernantei economice în asigurarea stabilității construcției europene.

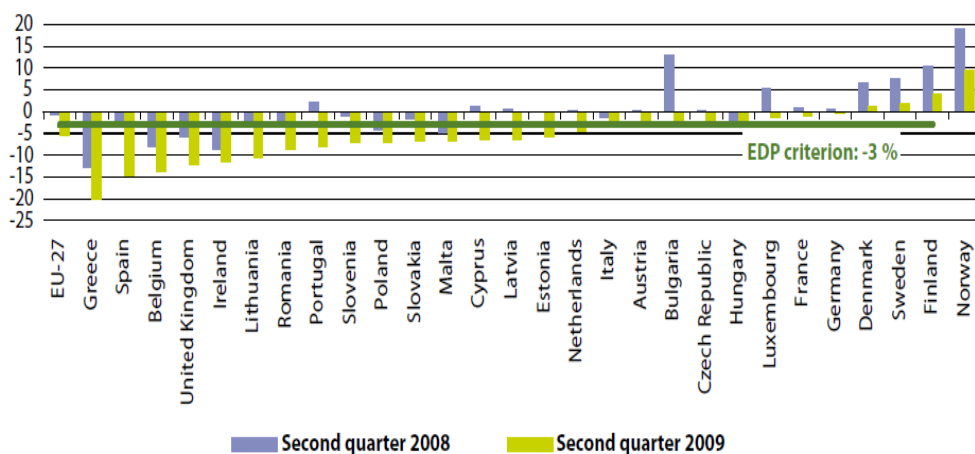
Această criză financiară a reliefat limitele auto-reglementării, demonstrând necesitatea unei guvernante europene solide, a supravegherii bugetare și a coordonării politicilor economice.

Drept urmare, consolidarea guvernantei economice constituie un obiectiv fundamental al construcției europene. Implementarea sa va reprezenta, potrivit mențiunilor Președintelui Consiliului European, un pas înainte definitoriu pentru consolidarea pilonului economic al UE și va permite creșterea disciplinei fiscale, supravegherea și coordonarea economică.

Consiliul European a adoptat un plan de întărire a disciplinei bugetare în țările membre ale Uniunii Europene. Actualele norme de disciplină financiară sunt destinate evitării situațiilor de criză de tipul celei care a afectat Grecia în 2010, și a amenințat stabilitatea monedei europene unice. Planul prevede că bugetele naționale vor fi controlate de Uniunea Europeană, iar acele state care nu-și vor ține deficitul și datoriile sub control vor urma să fie sancționate progresiv. Deși, nici înainte de declanșarea crizei

din 2007 multe dintre statele membre UE nu îndeplineau criteriile impuse de Tratatul de la Maastricht în ceea ce privește limitarea datoriei publice la maximum 60% din PIB (nici măcar disciplinata Germania), criza financiară a provocat o creștere foarte puternică a datoriei publice. Politicile de stimulare a economiei, naționalizarea parțială sau totală a unor companii sau bănci, precum și cheltuielile sociale sau salariale nesustenabile au făcut ca țările europene să se îndatoreze din ce în ce mai mult. Acest lucru este redat în graficul de mai jos.

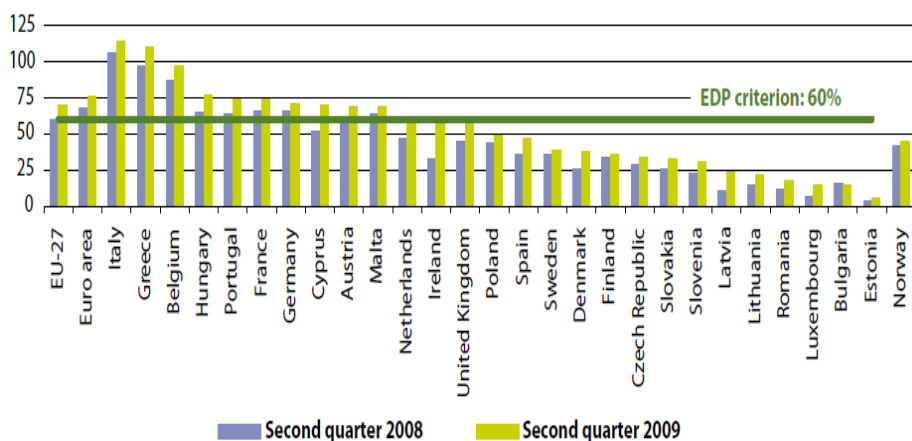
Graficul nr.1: Datoria publică în țările membre UE (% din PIB)

Sursa: Eurostat

Pe lângă datoria publică, deficitul bugetar este un alt indicator important care arată disciplina finanțelor unei țări. Dacă înainte de declanșarea crizei financiare, o parte din statele ce compun Uniunea Europeană reușeau să țină cheltuielile sub control și chiar să înregistreze excedente bugetare, începând cu 2009, toate țările au trecut pe deficit. Acest lucru se poate observa și din graficul următor.

Graf. nr.2: Deficitul bugetar în țările membre UE (% din PIB)

Sursa: Eurostat

În consecință, pentru a se evita situațiile negative prezentate în graficele de mai sus, de acum înainte se va acorda o atenție sporită datoriei publice alături de deficit, tocmai prin instituirea acestor noi mecanisme de sancționare pentru a se asigura conformitatea cu Pactul de stabilitate și creștere economică. În primul rând, supravegherea bugetară și procedurile de coordonare a politicii economice trebuie întărite și accelerate, prin aplicarea progresivă a unor sancțiuni automate atât asupra componentei preventive, cât și asupra celei corective a Pactului de stabilitate, ținând cont de rolul diferitelor instituții, cât și de menținerea echilibrului instituțional. În cadrul procedurii de monitorizare a datoriei bugetare excesive și a deficitului bugetar, se are în vedere luarea în calcul a circumstanțelor specifice fiecărei țări, permițându-se programe diferite pentru fiecare țară membră, cu scopul de a reveni la valorile țintă stabilite în Pactul de stabilitate și creștere. În continuare trebuie subliniat că președintele Consiliului European trebuie să prezinte, în cooperare cu statele membre, înainte de reuniunea Consiliului din martie 2011, propuneri concrete ce vizează crearea unui cadru robust de luptă anti-criză, sub forma unor amendamente aduse Tratatului de la Lisabona.

Totodată, toate statele membre trebuie să dispună de norme bugetare naționale și de cadre bugetare conform Pactului de stabilitate, efectele acestora urmând a fi evaluate de către Consiliu și Comisia Europeană. Nu în ultimul rând, trebuie asigurată

calitatea datelor statistice, de aceea se impune ca institutele de statistică să fie pe deplin independente referitor la furnizarea datelor.

Cât privește supravegherea macroeconomică, Consiliul European ridică problema constituirii unui grafic de realizări care să permită o evaluare pertinentă a evoluțiilor competitivității și a dezechilibrelor, cu scopul de a detecta din faza incipientă eventualele tendințe nocive. În al doilea rând, trebuie creat un cadru de monitorizare eficace, care să redea situația specifică a fiecărei țări membre din zona euro.

Consiliul European invită grupul de lucru și Comisia să accelereze toate aceste direcții prezentate mai sus astfel încât ele să devină operaționale în cel mai scurt timp posibil. Așadar, numai o coordonare mai strânsă a politicilor economice și financiare între statele membre ar fi eficientă în ceea ce privește combaterea crizei economice și descătușarea blocajului economic ce a cuprins statele europene.

iv. **Interviu cu Ambasadorul Marii Britanii , Excelența Sa domnul Robin Barnett**

Interviu realizat de Centrul de Studii Europene al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

C.S.E. : Centrul de Studii Europene din cadrul Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași, publică un buletin legat de problemele europene. Ar fi o onoare dacă ați putea răspunde la câteva întrebări pentru cititorii noștri. Știm că vorbiți limba română, dar faptul că aproape toată lumea înțelege și vorbește engleză, nu vă ajută la perfecționarea limbii noastre. Noi ne-am gândit să vă venim în ajutor și să vă adresăm întrebările în română.

- Consiliul European din martie a decis implementarea cât mai rapidă a *Acordului de la Copenhaga*. Cum credeți că ar trebui să acționeze guvernul român în această privință?

R.B.: *Lupta împotriva schimbărilor climatice este unul dintre domeniile în care Marea Britanie și România cooperează foarte bine, pot spune chiar că oferă un model pentru alte state partenere în interiorul Uniunii Europene. Împreună promovăm obiective europene privind susținerea tehnologiilor verzi inovative (ca de exemplu captarea și stocarea carbonului) sau creșterea eficienței energetice. O inițiativă foarte bună în acest sens este sprijinul acordat de Guvernul României pentru programul de reabilitare termică a locuințelor. Sunt convins că țara dumneavoastră va urma acest parcurs „verde” și pe viitor, în interiorul Uniunii Europene.*

Implementarea Acordului va aduce beneficii pe termen mediu și lung, la nivel internațional. De aceea, guvernul nostru s-a angajat să finanțeze cu 1,5 miliarde de lire sterline, pe parcursul următorilor trei ani, eforturile de combatere a schimbărilor climatice din țările în curs de dezvoltare.

C.S.E. : Dată fiind criza economică ce pare să se prelungească mai mult decât se așteptau cei mai mulți europeni și care duce la concentrarea atenției mai mult spre menținerea locurilor de muncă și a salariilor, precum și apariția scandalului „Climategate”, care credeți că sunt șansele ca problema schimbărilor climatice să se mențină pe agenda publică?

R.B.: *Este esențial ca problema schimbărilor climatice să rămână în topul agendei de discuții. Ea reprezintă o provocare globală ce necesită o acțiune concertată acum. Totuși, nu există nici o contradicție între abordarea schimbării climatice și promovarea creșterii economice sustenabile. Țările care se mișcă în direcția unei economii cu emisii reduse de carbon înregistrează deja beneficii economice reale. Țările care investesc acum în dezvoltarea infrastructurii și tehnologiei necesare vor câștiga inevitabil un avantaj competitiv.*

O zonă în care România are deja un mare potențial este cea a energiei reutilizabile, unde un important procent din energie este deja generat din resurse regenerabile și se acordă tot mai mult interes puterii eoliene. Finanțarea europeană poate face și ea o contribuție semnificativă spre a orienta România în direcția unei economii verzi, cu emisii scăzute de carbon.

Ca al șaptelea stat membru al Uniunii Europene, din punct de vedere al voturilor și deci al influenței, România este într-o poziție excelentă pentru a acționa ca un lider în ceea ce privește trecerea la o economie cu emisii reduse de carbon, și aceasta în pofida dificultăților economice pe care le traversează. Personal, cred că România nu are decât de câștigat din acest proces. Nu numai că își va rezolva o serie de probleme de mediu și va avea avantaje competitive de necontestat pe o piață verde încă în dezvoltare, dar va putea să își maximizeze avantajele naturale precum sursele de energie regenerabilă.

Accesarea fondurilor europene disponibile pentru realizarea unor programe cheie de infrastructură, inclusiv de mediu, este o oportunitate de care știu că România vrea să profite la maxim. Marea Britanie este deschisă să împărtășească României din experiența sa în realizarea proiectelor europene. Deja oferim expertiză în cadrul parteneriatelor dintre orașele și regiunile noastre. Un exemplu foarte recent este cel dintre Timișoara și Nottingham, cu o componentă importantă de regenerare urbană care poate fi finanțată parțial din bani europeni. Iar guvernul dumneavoastră a anunțat recent lansarea unei Charte Albe pentru accesarea fondurilor europene, sunt sigur că aceasta va fi un instrument foarte folositor.

C.S.E. : Ați fost Deputy ambasador în Polonia și probabil sunteți atent la ceea ce se întâmplă la Varșovia. Mass-media românească oferă exemplul Poloniei ca o țară care a reușit să fie puțin atinsă de criză și care, oricum, nu a cerut ajutor de la FMI sau de la Uniunea Europeană. Cum puteți explica acest lucru?

R.B.: Este greu să realizezi comparații directe între reacțiile diferitelor țări la criza economică. Fiecare țară are specificul ei. Abordările economice din Polonia și România în perioada comunistă au fost semnificativ diferite, nu mai puțin în ce privește agricultura. După 1989, Polonia a adoptat o formă de terapie bazată pe șoc cu scopul de a grăbi procesul de tranziție spre economia de piață. Acest lucru este valabil și astăzi. Cu toate că putem învăța lecții unii de la alții, mărimea și structura economiilor Poloniei și a României sunt semnificativ diferite. Ce este clar este că succesul economic necesită un cadru legal stabil și predictibil, infrastructura potrivită și o forță de muncă flexibilă. Țările care sunt percepute ca încurajatoare de afaceri atrag de asemenea mai multe Investiții Străine Directe, după cum a arătat și exemplul României, în decursul uenii perioade lungi de timp. Trebuie să reținem, de asemenea, că Polonia a primit anul acesta de la FMI un credit de tip 'precautionary', pe care nu intenționează deocamdată să îl folosească.

C.S.E. : Știm că aveți o experiență deosebită în administrația publică. Cum ar putea autoritățile române să profite de experiența britanică în general, și de a dumneavoastră în particular, pentru a crește capacitatea administrativă, un capitol la care România a fost întotdeauna criticată de Comisia Europeană?

R.B.: Răspunsul meu este: Să continuăm să lucrăm împreună! Am menționat deja parteneriatele regionale: pe lângă Nottingham-Timișoara, aș vrea să adaug Wakefield-Craiova, Leeds-Brașov, Cardiff-Cluj și East Midlands-Prahova. Suntem interesați de identificarea unui astfel de partener în Marea Britanie și pentru regiunea Iașului. Toate aceste proiecte au, pe lângă componenta comercială foarte puternică, elemente importante legate de eficientizarea administrației publice. În plus, Marea Britanie a finanțat, prin intermediul ambasadei, o serie de proiecte locale dedicate tocmai acestui scop. În perioada 2003-2008, am oferit sprijin financiar bilateral în valoare de 3.800.000 de lire sterline, care au ajutat Guvernul României în procesul de reformă a sistemului judiciar și administrativ, în combaterea corupției și a crimei organizate și în întărirea securității la frontieră. Fondurile au asistat organizațiile caritabile în activitățile lor cu persoane cu dizabilități, copii și etnia Romă. Specific pe reforma administrației publice, am colaborat, la nivel central, împreună cu Ministerul Administrației și Internelor, cu organizații de renume precum Institutul pentru Politici Publice și, respectând principiul descentralizării, direct cu autoritățile locale.

C.S.E. : Marea Britanie are un nou guvern. Prin ce se deosebește poziția acestuia față de cea a guvernului anterior în privința chestiunilor europene? Dar în privința României și a posibilității românilor de a munci în Marea Britanie?

R.B.: Așa cum a anunțat recent coaliția guvernamentală de la Londra, Marea Britanie va avea un rol "activ și activist, pozitiv și energetic" în interiorul Uniunii Europene, cu scopul de a coaliza resursele necesare pentru a răspunde provocărilor acestui moment, în special cele legate de competitivitatea globală, încălzirea globală și problema sărăciei. Prioritatea numărul unu este legată de creșterea economică, prin promovarea pieței unice și dezvoltarea relațiilor comerciale. Alt obiectiv important este sprijin pentru a ajuta Uniunea Europeană să facă tranziția la o economie cu emisii reduse de carbon și să devină lider mondial la acest capitol.

În ceea ce privește accesul cetățenilor români pe piața muncii, restricțiile actuale sunt valabile cel puțin până la sfârșitul lui 2011. La acea dată va avea loc o nouă evaluare a acestor condiții, pe care le putem extinde dacă există în continuare probleme pe piața muncii din Marea Britanie. Vreau să subliniez că românii care muncesc legal aduc o importantă contribuție la economia națională a Regatului Unit.

*Despre Centrul de Studii Europene al
Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași*

Centrul de Studii Europene (CSE) funcționează ca departament interfacultăți în cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, asociind resurse din domenii diferite ale studiilor europene (economie, drept, istorie, științe politice și administrative, geografie, dezvoltare regională, altele) în realizarea unor programe specifice de educație, cercetare, formare profesională, documentare/informare. Centrul funcționează din anul 2000, ca rezultat al participării UAIC la proiectul PHARE RO 9706-01-02 "Înființ area de Centre de excelență în Studii Europene".

Prin valorificarea expertizei în domeniu și prin dezvoltarea de parteneriate, CSE susține dezvoltarea dimensiunii europene a programelor de educație și formare profesională din mediul universitar, contribuie la o mai buna cunoaștere a UE și a procesului de integrare, promovează excelența în educația și cercetarea în studii europene.

Centrul organizează programe de educație și formare profesională prin studii interdisciplinare și specializate de master și cursuri postuniversitare de scurtă durată, realizează cercetări și oferă consultanță în domeniul studiilor europene, participă la programe naționale și internaționale de cooperare în educație și cercetare, promovează informarea, dezbateră și dialogul cu privire la Europa și procesul de integrare prin conferințe, seminarii, publicații de specialitate. În realizarea diferitelor programelor derulate, CSE colaborează cu profesori și cercetători din departamentele UAIC, din instituții similare din România, din state membre UE sau din țări terțe, dezvoltă parteneriate cu instituții publice și organizații, acționând ca element de conexiune între mediul academic, factorii de decizie politică și mediile locale, respectiv regionale de afaceri.

Începând cu anul 2009, CSE a fost integrat în rețeaua Centrelor de excelență Jean Monnet. Aplicarea proiectului urmărește **constituirea unei platforme de competențe academice și profesionale de înalt nivel asupra problematicii europene în perspectiva interdisciplinară.**

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- integrarea competențelor multidisciplinare în studii europene ale universității și valorificarea superioară a potențialului didactic și de cercetare, precum și creșterea vizibilității resurselor la nivel european și național;
- promovarea și susținerea performanței și a excelenței în domeniul educației și al cercetării în studii europene;
- deschiderea către societatea civilă prin promovarea conceptului „Universitatea în societate”;
- formarea unei noi generații de specialiști în domeniul studiilor europene capabili să genereze valoare adăugată la nivel european în procesul de învățământ, în domeniul cercetării, al dezvoltării instituționale și al promovării cooperării europene inter-universitare;
- dezvoltarea parteneriatului și cooperării cu alte universități din Uniunea Europeană, cu universități din țări terțe, dar și cu actori ai societății civile;

- generarea de noi oportunități pentru transfer de cunoaștere și expertiza la nivel european și internațional prin participare la proiecte și rețele de cercetare (în principal, în cadrul FP7 și al programelor JM)
- creșterea complementarității între cercetare și educație, precum și creșterea gradului de raportare a programelor/activităților universitare în domeniul studiilor europene la nevoile societății civile, cu impact din perspectiva obiectivelor programului LLP (de formare profesională, de cunoaștere și înțelegere a procesului de integrare europeană, de adaptare a activităților la cerințele unui mediu înalt competitiv, de dezvoltare a sentimentului de apartenență la cetățenia europeană, promovarea dialogului intercultural, etc)
- stimularea interesului pentru cunoaștere, educație și formare profesională în domeniul studiilor europene prin noi oportunități, atractivitate, adaptabilitate la cerințele pieței, ale mediului de afaceri.

CSE coordonează începând cu anul 2008 activitatea Centrului de Documentarea Jean Monnet al UAIC Iași (componenta a rețelei Europe Direct). Rețeaua Centrelor de Documentație Europeană (CDE), parte a activităților publice de informare ale Comisiei Europene cunoscute sub denumirea *EUROPE DIRECT*, are rolul de a promova și consolida studiile și cercetarea în domeniul integrării europene. Rețeaua lansată în 1963 este compusa din peste 400 CDE în cele 27 state membre. CDE funcționează în cadrul universităților, institutelor universitare sau institutelor de cercetare și sunt înființate prin acord scris între Direcția Generală Comunicare a Comisiei Europene și reprezentantul structurii gazdă.

Rolul CDE este de a promova studiul și cercetarea în domeniul integrării europene, oferind informații despre UE și politicile sale mediului academic și publicului larg, participând la dezbaterile despre UE alături de alte rețele de informare europeană. Un CDE cataloghează/ indexează publicațiile UE într-o singură colecție și oferă acces la publicații europene electronice.

Centrul de Studii Europene promovează dimensiunea europeană a educației și formării profesionale, dezvoltă cercetarea în domeniul studiilor europene, contribuie la o mai bună cunoaștere și înțelegere a procesului de integrare europeană și a exigențelor de participare a României la acest proces din perspectivă multi și interdisciplinară.

Mai multe informații pe

www.cse.uaic.ro